

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Ortaöğretim Genel Müdürlüğü

GÜZEL SANATLAR LİSESİ
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI
DERSİ
ÖĞRETİM PROGRAMI
9, 10, 11 ve 12. Sınıflar

Ankara 2016

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ.....	3
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI	4
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER	5
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI.....	6
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI.....	7
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	8
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI	9
BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ.....	10
9. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	14
10. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI	17
11. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	20
12. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI.....	23
KAYNAKÇA	25

GİRİŞ

Müzik teorisi, oldukça geniş kapsamlı bir daldır ve müzik eğitiminin temel yapı taşlarındandır. Müzik teorisi, müziğin oluşturulması, icra edilmesi, tarihi, eğitimi, psikolojisi, sosyolojisi ve fiziği gibi alt dinamikleri kapsamaktadır. Müziğin kendine ait bir dili vardır ve bu dil sayesinde çeşitli kültürlerdeki insanlar birbirleri ile müziksel iletişim ve paylaşımlarda bulunabilmektedir. Müzik teorisi eğitimi, bu ortak dili değerlendirebilmek için en önemli unsurdur.

Dünyada, birbirinden farklı müzik sistemleri kullanılmaktadır. Günümüzde evrensel diyebileceğimiz şekilde kabul görmüş ve kullanılmakta olan müzik terimleri, işitme eğitimi ve armoni bilgisi Batı müziği teorisi kapsamındadır. Son birkaç asırdır tampere sistem ile beraber, Doğu müziği sistemlerinden farklılaşan, geliştirilen ve kullanılan Batı müziği teorisi, günümüzün popüler müzikleri de dâhil olmak üzere, birçok müzik türüne temel oluşturmaktadır. Bu program, Batı müziği teorisinin müziksel işitme, müziksel okuma, müziksel yazma ve temel armoni bilgilerini kapsamaktadır.

Batı Müziği Teori ve Uygulaması Öğretim Programında yer alan kazanımlar, asırlar öncesinden günümüze uzanan klasik Batı müziği sisteminin, evrenselleşmiş uygulamaları göz önünde bulundurularak hazırlanmıştır. Program kapsamında verilen eğitim, öğrencilerin çalgılarını pekiştirmelerine ve özel yetenek gerektiren yüksek öğretim programlarına hazırlanmalarına temel oluşturacaktır.

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN GENEL AMAÇLARI

Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programı 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu'nun 2. maddesinde ifade edilen Türk Milli Eğitiminin Genel Amaçları ile Türk Milli Eğitimin Temel İlkeleri esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu program öğrencinin;

1. Müzik dili ve terimlerine hakim olmasını,
2. Müziği müzik diliyle anlama ve anlatma becerisine sahip olmasını,
2. Tek sesli ve çok sesli duyma becerisini geliştirmesini,
3. Müzik teorisini kavraması ve edindiği bilgileri müzik yaparken aktif olarak kullanabilmesini,
4. Müziksel okuma ve yazma becerisini geliştirmesini,
5. İşitsel ve ritmik hafızasını geliştirmesini,
6. Bireysel ve grup çalışmalarında sorumluluk duygusu kazanmasını amaçlamaktadır.

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENCİLERE KAZANDIRMAYI HEDEFLEDİĞİ BECERİLER

Batı Müziği Teori ve Uygulaması Dersi Öğretim Programıyla öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler aşağıda sunulmuştur.

1. Temel müzik terimlerini doğru ve yerinde kullanma
2. Ezgisel ve ritmik algılama
3. Müzikal algılama
4. Müziksel okuma (solfej yapma)
5. Müziksel yazma (dikte yapma)
6. Müziksel işitme
7. Analitik düşünme
8. Eleştirel düşünme
9. Bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma
10. Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanma
11. Yaratıcı düşünme
12. Problem çözme

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖĞRENME-ÖĞRETME YAKLAŞIMI

Hayat boyu öğrenen, edindiği bilgi ve beceriyi hayata geçiren fertlerin yetiştirilmesinde öğretim yöntem ve teknikleri de büyük önem taşımaktadır. Müzik eğitimi birçok teknik ve müzikal becerinin öğrenilmesini gerektiren bir eğitim sürecidir. Öğrencilerin bu kazanımları edinebilmeleri için öğrenmeyle ilgili çeşitli taktik, teknik, beceri ve bilişsel özelliklere sahip olmaları gerekir. Öğrencilerin, bu niteliklere sahip olmaları etkili bir biçimde gerçekleştirilecek olan eğitim uygulamalarından geçmektedir. Temel becerilerin kazanılması, büyük ölçüde öğrencilerin kendi öğrenme yollarının farkında olmasına ve kendi öğrenmelerini yönlendirebilmelerine bağlıdır. Öğretmen bilgi dağıtıcı rolü yerine, öğrencilerinin anlam kurmalarına yardımcı rolünü benimsemelidir.

Sınıf ortamı, öğrencileri öğrenmeye motive etmek ve öğrencilerin konuya ilgisini çekmek için öğrenmeye uygun olarak düzenlenmelidir. Bu düzenlemenin nasıl olacağına öğretmen ve öğrenciler birlikte karar vermelidir. Öğrencilerin yeni öğrendikleri ile geçmiş yaşantılarında kazandıkları bilgileri bütünleştirmeleri ve bilgiyi anlamlandırmaları için anlamlandırma ve örgütlenme stratejilerinden yararlanılabilir. Bu amaçla proje çalışmaları, tasarımılayarak öğrenme, öğreterek öğrenme, işbirlikli öğrenme yöntem ve teknikleri kullanılabilir. Eğitim ortamı, öğrencilerin öğrenme ortamıyla daha fazla etkileşimde bulunmalarına, dolayısıyla zengin öğrenme yaşantıları geçirmelerine olanak sağlayacak şekilde düzenlenmelidir. Böylece öğrenciler, daha önceki öğrendiklerini sınama, yanlışlarını düzeltme ve hatta önceki bilgilerinden vazgeçerek yerine yenilerini koyma fırsatı elde edeceklerdir. Öğretmen, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun seçenekler sunmalı, yönergeler vermeli ve her öğrencinin kendi kararını kendisinin oluşturmasına yardımcı olmalıdır.

Programın uygulanmasında öğretmen tek bir öğrenme-öğretme stratejisi belirlemek zorunda değildir. Kazanımların içeriği ve öğrenciye kazandırılması hedeflenen becerilere bağlı olarak farklı öğrenme-öğretme stratejileri (buluş yoluyla öğrenme, sunuş yoluyla öğrenme, araştırma yoluyla öğrenme, tam öğrenme, işbirlikli öğrenme, yapılandırmacı öğrenme), yöntem ve teknikleri dengeli ve amacına uygun şekilde birlikte kullanılabilir.

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME YAKLAŞIMI

Müzik öğrenimi ve öğretimini geliştirmek, yıl boyunca öğrencinin gösterdiği müzik gelişimini kavramak için müzik öğreniminin değerlendirilmesi ve ölçme sonunda elde edilen verilerin analizi oldukça önemlidir. Değerlendirme; öğretim programında yer alan kazanımlarda belirtilen bilgi, beceri ve tutumlara öğrencilerin ne oranda ulaştıklarının tespit edilmesi ve tespit edilen eksik ya da yanlış öğrenmelerin giderilmesi için önlemler alınmasının sağlanması açısından önemlidir. Çeşitli ve çok sayıda ölçme aracı kullanılarak sistematik olarak yapılan değerlendirme sonuçları, sadece not vermek için değil; öğrencilere performansları hakkında geri bildirim verme, öğrencileri gösterebilecekleri en üst performans seviyesine ulaştırmak için motive etme, öğretim etkinliklerinin ve öğretim programının etkililiğini belirleme amacıyla kullanılabilir.

Yapılan değerlendirme çalışmalarının sürekli olması önemlidir. Öğretim öncesinde yapılan değerlendirme, öğrenci hakkında bilgi edinilmesini ve öğrenme hedeflerinin belirlenmesini; öğretim sırasında yapılan değerlendirme, öğrenci ve öğretmene geri bildirim verilmesini; öğretim sonunda yapılan değerlendirme, öğrenme hedeflerinin karşılanıp karşılanmadığı ve belirli alanlarda değişiklik yapılması gerekip gerekmediği hakkında karar vermeyi sağlayacaktır. Değerlendirme çalışmaları, farklı öğrenci yetenek ve beceri düzeylerinin yanı sıra okul/sınıf ortamı göz önünde bulundurularak hazırlanmalı ve uygulanmalıdır. Kullanılacak ölçme aracı ve değerlendirme yaklaşımı, ölçülmek istenen becerilere ve değerlendirme sonuçlarının hangi amaçla kullanılacağına bağlı olarak belirlenir. Psikomotor ve duyuşsal alanlara ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde, dereceli puanlama anahtarı ya da derecelendirme ölçekleri şeklinde tasarlanmış gözlem formlarının yanı sıra öz ve akran değerlendirme formları kullanılabilir. Bilişsel alana ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde çoktan seçmeli, kısa cevaplı ve açık uçlu madde türlerinden oluşan yazılı sınavlar kullanılabilir. Bilişsel ve psikomotor alana ilişkin kazanımların değerlendirilmesinde ise bireysel ya da grup çalışması şeklinde tasarlanmış proje ve performans çalışmalarından yararlanılabilir.

Değerlendirme sonrasında performansları hakkında verilen yapıcı geri bildirimler; öğrencilerin neyin önemli olduğunu, neyin öğretilmeye çalışıldığını ve hangi alanda gelişmek için çaba sarf etmeleri gerektiğini kavramalarını sağlayacaktır.

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

1. Program, evrensel nitelik kazanmış temel müzik dilinin kullanımına ilişkin konularla başlamakta ve Batı müziği teorisinin temel konularıyla devam etmektedir. Öğrencilerin sınıf içerisinde gösterdikleri performans düzeylerine ve öğrencilerden gelen dönütlere göre öğretim programında yer alan konuların kapsamı genişletilebilir veya daraltılabilir.

2. İhtiyaç duyulduğu takdirde, öğretmen Batı müziği teorisine ilişkin ek kaynaklar, görsel ve işitsel eğitim materyalleri kullanılmalıdır. Özellikle solfej, bona ve dikte konularında farklı kaynaklardan yararlanılmalıdır.

3. Öğrencilerin, işlenen konuları bireysel/toplu gruplar hâlinde çalışmalarını ve okulda mevcut ise, piyano üzerinde uygulamalar yaparak pekiştirmelerini sağlanmalıdır.

4. Müziksel okumalar yapılırken, öğrencilerin yaş gruplarına göre ses sınırları dikkate alınmalıdır.

5. Öğrenciler öğretim sürecine aktif olarak katılmaları konusunda teşvik edilmelidir. Öğrencilere akademik ve davranışsal gelişimleri hakkında düzenli olarak geri bildirim verilmelidir. Öğrenciler bireysel olarak kontrol edilmeli, saptanan problemlerin çözümüne yönelik etüt programları uygulanmalıdır.

6. Öğrenciler müzikte öğrendiklerini diğer konu alanlarına uygulayabilirler. Doğru şartlar altında hayat boyu öğrenme ve kariyer becerilerini geliştirmelerine katkı sağlayacak yeterlilikler ve yaratıcı beceriler edinebilirler. Müzik öğrenimi bilişsel, duyuşsal ve psikomotor becerilerin edinilmesini gerektirir. Bu bakımdan öğrencilerin edindikleri bilgi, beceri ve tutumları ilişkilendirmelerine olanak sağlayacak etkinlikler tasarlanmalı ve uygulanmalıdır.

7. Müzik manevi, kültürel ve evrensel değerlerin sanat yoluyla aktarılmasında önemli bir yer tutmaktadır. Bu bakımdan öğrenme sürecinde programda yer alan üniteler ve kazanımlarla ilişkilendirilerek tabloda sunulan değerlere ilişkin çalışma ve etkinliklere yer verilmesi önemlidir. Etkinlik ve çalışmalar planlanırken örnek olarak verilmiş konu başlıklarından yararlanılabilir.

Değerler	Konu Başlığı
Özgüven	Toplum önünde konuşma
Doğruluk ve dürüstlük	Öz eleştiri
Sorumluluk	Kendine karşı sorumluluk
Çalışkanlık	Azimli olma

Bu değerlerin, öğrencilere aktarılabilmesi için, öğrenme-öğretme sürecinde kullanılacak ders kitabında etkinlik, çalışma, araştırma konusu veya okuma parçası olarak yer alması sağlanmalıdır.

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN YAPISI

9, 10, 11 ve 12. sınıflar için geliştirilen programda ünite temelli yaklaşım esas alınmıştır. Programda; 9. sınıf düzeyinde yedi, 10. sınıf düzeyinde sekiz, 11. sınıf düzeyinde sekiz ve 12. sınıf düzeyinde sekiz ünite yer almaktadır. Ünitelerin işlenişi sırasında dikkat edilmesi gerekli hususlar, açıklama veya sınırlamalar ilgili ünite başlıklarının altında verilmiştir. Kazanımlar; sınıf düzeyi, ünite numarası, konu numarası ve kazanım numarası esas alınarak numaralandırılmıştır. Kazanımlarla ilgili açıklamalar kazanımı izleyen satırda italik yazı karakteriyle ifade edilmiştir.

Kazanımların yapısı aşağıda şematik olarak gösterilmiştir.

Sınıf Düzeyi	Ünite no.	Konu no.	Kazanım no.	Kazanım İfadesi	Kazanım Açıklaması
			9.2.6.1.	Ötuzikilik nota ve sus değerlerini kullanır.	<i>Otuzikilik notalar teorik bilgi düzeyinde yer almalı, uygulama çalışmaları 10, 11 ve 12. sınıflara bırakılmalıdır.</i>

BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE VE SÜRELERİ

9. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Temel Müzik Terimleri	10	2	3
Nota ve Sus Süre Değerleri	9	2	3
Ölçü	7	2	3
Aralık Bilgisi	8	14	19
Diziler	15	16	22
Do Majör ve La Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	20	28
Do Majör ve La Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	16	22
TOPLAM	57	72	100

10. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Aksak ve Eksik Ölçü	5	4	5
Modal Müzik	8	10	14
Akor	9	8	11
Tek Diyezli/Tek Bemollü Tonlar	8	4	6
Sol Majör ve Mi Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	12	17
Fa Majör ve Re Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	12	17
Sol Majör ve Mi Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	11	15
Fa Majör ve Re Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	11	15
TOPLAM	46	72	100

11. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Akor Çevrimleri	8	8	11
Kadans	6	6	8
Yedili Akorlar	10	10	14
İki Diyezli/Bemollü Tonlar	8	4	5
Re Majör ve Si Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	12	17
Si Bemol Majör ve Sol Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	12	17
Re Majör ve Si Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	10	14
Si Bemol Majör ve Sol Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	10	14
TOPLAM	48	72	100

12. Sınıf

Üniteler	Kazanım Sayıları	Süre/Ders Saati	Oranı (%)
Yedili Akor Çevrimleri	8	12	16
Tonaliteye Yabancı Sesler	4	4	6
Modülasyon, Alterasyon ve Transpoze	4	6	8
Üç Diyez/Bemollü Tonlar	8	4	6
La Majör ve Fa Diyez Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	13	18
Mi Bemol Majör ve Do Minör Tonunda Müziksel Okuma	4	13	18
La Majör ve Fa Diyez Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	10	14
Mi Bemol Majör ve Do Minör Tonunda Müziksel Yazma	4	10	14
TOPLAM	40	72	100

9. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

9.1. TEMEL MÜZİK TERİMLERİ

Ünite Açıklaması: Bu ünite de öğrencinin müzik yazısında kullanılan temel işaretleri tanıması, yazılı bir eser üzerindeki temel işaretleri ayırt etmeleri üzerinde durulacaktır. Sınıf seviyesine göre hız ve gürlük terimlerine de değinilebilir.

9.1.1. Dizек

9.1.1.1. Dizек üzerinde temel işaretleri yazar.

9.1.2. Sol Anahtarı

9.1.2.1. Sol anahtarının önemini açıklar.

9.1.3. Fa Anahtarı

9.1.3.1. Fa anahtarının önemini açıklar.

9.1.4. Nota

9.1.4.1. Müzikte notanın önemini açıklar.

9.1.4.2. Dizек üzerine notaları yazar.

9.1.5. Sus

9.1.5.1. Müzikte sus işaretinin önemini açıklar.

9.1.5.2. Dizек üzerine sus işaretlerini yazar.

9.1.6. Bitiş Çizgisi

9.1.6.1. Bitiş çizgisini kullanır.

9.1.7. Tekrar İşaretleri

9.1.7.1. Tekrar işaretlerini kullanır.

9.1.8. Değıştirici İşaretler

9.1.8.1. Diyez, bemol, naturel (bekar), çift diyez ve çift bemol işaretlerini kullanır.

9.2. NOTA VE SUS SÜRE DEĞERLERİ

9.2.1. Birlik Nota ve Birlik Sus

9.2.1.1. Birlik nota ve birlik sus değerlerini kullanır.

9.2.2. İkilik Nota ve İkilik Sus

9.2.2.1. İkilik nota ve ikilik sus değerlerini kullanır.

9.2.3. Dörtlük Nota ve Dörtlük Sus

9.2.3.1. Dörtlük nota ve dörtlük sus değerlerini kullanır.

9.2.4. Sekizlik Nota ve Sekizlik Sus

9.2.4.1. Sekizlik nota ve sus değerlerini kullanır.

9.2.5. Onaltılık Nota ve Onaltılık Sus

9.2.5.1. Onaltılık nota ve sus değerlerini kullanır.

9.2.6. Otuzikilik Nota ve Otuzikilik Sus

9.2.6.1. Otuzikilik nota ve sus değerlerini kullanır.

Otuzikilik notalar teorik bilgi düzeyinde yer almalı, uygulama çalışmaları 10, 11 ve 12. sınıflara bırakılmalıdır.

9.2.7. Üçleme

- 9.2.7.1. Üçlemeleri kullanır.
- 9.2.7.2. Dinlediği parçalardaki üçlemeleri ayırt eder.

9.2.8. Uzatma Noktası ve Uzatma Bağı

- 9.2.8.1. Uzatma noktasını ve uzatma bağını kullanır.

9.3. ÖLÇÜ

9.3.1. Ölçü

- 9.3.1.1. Müzikte ölçü kavramını açıklar.
- 9.3.1.2. Ölçüdeki kuvvetli ve zayıf vuruşları ayırt eder.

9.3.2. Basit Ölçüler

- 9.3.2.1. Basit ölçüleri kullanır.

9.3.3. Bileşik Ölçüler

- 9.3.3.1. Bileşik ölçüleri kullanır.

9.3.4. Eksik Ölçü

- 9.3.4.1. Eksik ölçüleri kullanır.

9.3.5. Ölçü ve Senkop

- 9.3.5.1. Senkopu uygular.
- 9.3.5.2. Dinlediği parçalardaki senkopları ayırt eder.

9.4. ARALIK BİLGİSİ

Ünite Açıklaması: Bu ünitenin sonunda öğrencilerin küçük ikili, büyük ikili, küçük üçlü, büyük üçlü, tam dördü, artık dördü, tam beşli, eksik beşli, küçük altılı, büyük altılı, küçük yedili, büyük yedili ve oktav aralıkları çevrimleriyle beraber oluşturmaları beklenir.

9.4.1. Aralık

- 9.4.1.1. Sekizli (oktav) dizi içindeki yatay ve dikey aralıkları ayırt eder.
- 9.4.1.2. Duyduğu aralığı adlandırır.

9.4.2. Küçük İkili ve Büyük İkili

- 9.4.2.1. Küçük ikili ve büyük ikili aralıkları yatay ve dikey olarak kullanır.

9.4.3. Küçük Üçlü ve Büyük Üçlü

- 9.4.3.1. Küçük üçlü ve büyük üçlü aralıkları yatay ve dikey olarak kullanır.

9.4.4. Tam Dördü, Tam Beşli ve Oktav

- 9.4.4.1. Tam dördü, tam Beşli ve oktav aralıkları yatay ve dikey olarak kullanır.

9.4.5. Küçük Altılı ve Büyük Altılı

- 9.4.5.1. Küçük altılı ve büyük altılı aralıkları yatay ve dikey olarak kullanır.

9.4.6. Küçük Yedili ve Büyük Yedili

- 9.4.6.1. Küçük yedili ve büyük yedili aralıkları yatay ve dikey olarak kullanır.

9.4.7. Artık Dördü ve Eksik Beşli

- 9.4.7.1. Artık dördü ve eksik beşli aralıkları yatay ve dikey olarak kullanır.

9.5. DİZİLER

9.5.1. Diyatonik Dizi, Kromatik Dizi ve Tam-Ton Dizi

9.5.1.1. Diyatonik dizi, kromatik dizi ve tam ton dizinin oluşumunu açıklar.

9.5.1.2. Diyatonik dizi, kromatik dizi ve tam ton dizisindeki sesler arasındaki ilişkiyi görsel ve işitsel olarak ayırt eder.

9.5.2. Majör Dizi

9.5.2.1. Majör dizinin oluşumunu açıklar.

9.5.2.2. Majör diziyi işitsel olarak ayırt eder.

9.5.3. Do Majör Dizi

9.5.3.1. Do majör dizi oluşturur.

9.5.4. Doğal Minör Dizi

9.5.4.1. Doğal minör dizinin oluşumunu açıklar.

9.5.4.2. Doğal minör diziyi işitsel olarak ayırt eder.

9.5.5. Armonik Minör Dizi

9.5.5.1. Armonik minör dizinin oluşumunu açıklar.

9.5.5.2. Armonik minör diziyi işitsel olarak ayırt eder.

9.5.6. Melodik Minör Dizi

9.5.6.1. Melodik minör dizinin oluşumunu açıklar.

9.5.6.2. Melodik minör diziyi işitsel olarak ayırt eder.

9.5.7. La Minör Dizi

9.5.7.1. Armonik, melodik ve doğal la minör dizi oluşturur.

9.5.8. Majör ve Minör İlişkisi

9.5.8.1. Majör ve minör tonaliteyi ayırt eder.

9.5.8.2. Majör, armonik minör, melodik minör ve doğal minör dizilerinin derecelerini açıklar.

9.5.8.3. Majör ve minör diziler arasındaki ilişkiyi açıklar.

9.6. DO MAJÖR VE LA MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

Ünite Açıklaması: Bu ünite ve tüm eğitim programı boyunca solfej okuma çalışmaları ile beraber, düzeye uygun ritmik okuma alıştırmaları da yapılmalıdır.

9.6.1. Do Majör Tonunda Müziksel Okuma

9.6.1.1. Do majör tonunda çalınan ezgileri tekrar eder.

9.6.1.2. Do majör tonundaki solfejleri okur.

9.6.2. La Minör Tonunda Müziksel Okuma

9.6.2.1. La minör tonunda çalınan ezgileri tekrar eder.

9.6.2.2 Armonik, melodik ve doğal la minör tonundaki solfejleri okur.

9.7. DO MAJÖR VE LA MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

9.7.1. Do Majör Tonunda Müziksel Yazma

9.7.1.1. Do majör dizisini çıkıcı ve inici olarak yazar.

9.7.1.2. Do majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

9.7.2. La Minör Tonunda Müziksel Yazma

9.7.2.1. Armonik, melodik ve doğal la minör dizilerini inici ve çıkıcı olarak yazar.

9.7.2.2. La minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

10. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

10.1. AKSAK VE EKSİK ÖLÇÜ

10.1.1. Aksak Ölçüler

- 10.1.1.1. Aksak ölçülerin oluşumunu ve ölçü sayılarını açıklar.
- 10.1.1.2. Aksak ölçüleri algılamaya yönelik kuvvetli ve hafif vuruşları ayırt eder.
- 10.1.1.3. Çalınan tartım cümlelerini yazar.

10.1.2. Eksik Ölçüler

- 10.1.2.1. Eksik ölçüyle yazılmış bir müzik parçasını görsel ve işitsel olarak ayırt eder.
- 10.1.2.2. Eksik ölçüyle yazılmış bir müzik parçasını seslendirir.

10.2. MODAL MÜZİK

Ünite Açıklaması: Modal müziğin antik çağlardan günümüze kadarki kullanımları ve batı müziği teorisine ilişkin etkileri üzerinde durulmalıdır. İyonyan, Doryan, Frigyan, Lidyan, Mik-solidyan, Eolyan ve Lokriyan modlarının sistemi açıklanmalı ve örneklendirilmelidir. Sınıf düzeyine göre, batı müziği sistemine aktarılmış makamsal müzik örnekleriyle solfej ve dikte yaptırılabilir.

10.2.1. Modal Müzik

- 10.2.1.1. Modal müzik kavramını açıklar.

10.2.2. Batı Müziği Sistemine Uyarlanmış Türk Müziği Makamları

- 10.2.2.1. Batı müziği sistemi ve Türk müziği sistemleri arasındaki farkları kavrar.

10.2.3. Kürdi

- 10.2.3.1. Batı müziği sistemine uyarlanmış kürdi dizisini kullanır.

10.2.4. Hüseyni

- 10.2.4.1. Batı müziği sistemine uyarlanmış hüseyni dizisini kullanır.

10.2.5. Rast

- 10.2.5.1. Batı müziği sistemine uyarlanmış rast dizisini kullanır.

10.2.6. Hicaz

- 10.2.6.1. Batı müziği sistemine uyarlanmış hicaz dizisini kullanır.

10.2.7. Nikriz

- 10.2.7.1. Batı müziği sistemine uyarlanmış nikriz dizisini kullanır.

10.2.8. Nihavend

- 10.2.8.1. Batı müziği sistemine uyarlanmış nihavend dizisini kullanır.

10.3. AKOR

10.3.1. Temel Konumda Majör Akorlar

- 10.3.1.1. Temel konumda majör akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 10.3.1.2. Temel konumda majör akor kurar.

10.3.2. Temel Konumda Minör Akorlar

- 10.3.2.1. Temel konumda minör akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 10.3.2.2. Temel konumda minör akor kurar.

10.3.3. Temel Konumda Eksik Beşli Akorlar

- 10.3.3.1. Temel konumda eksik beşli akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 10.3.3.2. Temel konumda eksik beşli akoru kurar.

10.3.4. Temel Konumda Artık Beşli Akorlar

- 10.3.4.1. Temel konumda artık beşli akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 10.3.4.2. Temel konumda artık beşli akoru kurar.

10.3.5. Akor Sembolleri

- 10.3.5.1. Akor sembollerini kullanır.

10.4. TEK DİYEZLİ/TEK BEMOLLÜ TONLAR

10.4.1. Sol Majör

- 10.4.1.1. Sol majör dizisinin derecelerini kavrar.
- 10.4.1.2. Sol majör dizisi oluşturur.

10.4.2. Mi Minör

- 10.4.2.1. Armonik, melodik ve doğal mi minör dizisinin derecelerini kavrar.
- 10.4.2.2. Armonik, melodik ve doğal mi minör dizisi oluşturur.

10.4.3. Fa Majör

- 10.4.3.1. Fa majör dizisinin derecelerini kavrar.
- 10.4.3.2. Fa majör dizisi oluşturur.

10.4.4. Re Minör

- 10.4.4.1. Doğal, armonik ve melodik re minör dizisinin derecelerini kavrar.
- 10.4.4.2. Doğal, armonik ve melodik re minör dizisi oluşturur.

10.5. SOL MAJÖR VE Mİ MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

10.5.1. Sol Majör Tonunda Müziksel Okuma

- 10.5.1.1. Sol majör dizisini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.
- 10.5.1.2. Sol majör tonundaki solfejleri okur.

10.5.2. Mi Minör Tonunda Müziksel Okuma

- 10.5.2.1. Armonik, melodik ve doğal mi minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.
- 10.5.2.2. Mi minör tonundaki solfejleri okur.

10.6. FA MAJÖR VE RE MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

10.6.1. Fa Majör Tonunda Müziksel Okuma

- 10.6.1.1. Fa majör dizisini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.
- 10.6.1.2. Fa majör tonundaki solfejleri okur.

10.6.2. Re Minör Tonunda Müziksel Okuma

- 10.6.2.1. Armonik, melodik ve doğal re minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.
- 10.6.2.2. Re minör tonundaki solfejleri okur.

10.7. SOL MAJÖR VE Mİ MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

10.7.1. Sol Majör Tonunda Müziksel Yazma

10.7.1.1. Sol majör diziyi çıkıcı ve inici olarak yazar.

10.7.1.2. Sol majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

10.7.2. Mi Minör Tonunda Müziksel Yazma

10.7.2.1. Armonik, melodik ve doğal mi minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak yazar.

10.7.2.2. Mi minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

10.8. FA MAJÖR VE RE MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

10.8.1. Fa Majör Tonunda Müziksel Yazma

10.8.1.1. Fa majör dizisini çıkıcı ve inici olarak yazar.

10.8.1.2. Fa majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

10.8.2. Re Minör Tonunda Müziksel Yazma

10.8.2.1. Armonik, melodik ve doğal re minör dizilerini inici ve çıkıcı olarak yazar.

10.8.2.2. Re minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

11. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

11.1. AKOR ÇEVİRİMLERİ

11.1.1. Birinci Çevrim Majör Akorlar

- 11.1.1.1. Çevrim konumunda üç sesli majör akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.1.1.2. Çevrim konumunda üç sesli majör akoru oluşturur.

11.1.2. Birinci Çevrim Minör Akorlar

- 11.1.2.1. Çevrim konumunda üç sesli minör akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.1.2.2. Çevrim konumunda üç sesli minör akoru oluşturur.

11.1.3. İkinci Çevrim Majör Akorlar

- 11.1.3.1. Çevrim konumunda üç sesli majör akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.1.3.2. Çevrim konumunda üç sesli majör akoru oluşturur.

11.1.4. İkinci Çevrim Minör Akorlar

- 11.1.4.1. Çevrim konumunda üç sesli minör akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.1.4.2. Çevrim konumunda üç sesli minör akoru oluşturur.

11.2. KADANS

11.2.1. Plagal Kadans

- 11.2.1.1. Herhangi bir tonda, verilen konumda plagal kadans oluşturur.
- 11.2.1.2. Plagal kadansı piyanoda çalar.

11.2.2. Otantik Kadans

- 11.2.2.1. Herhangi bir tonda, verilen konumda otantik kadans oluşturur.
- 11.2.2.2. Otantik kadansı piyanoda çalar.

11.2.3. Tam Kadans

- 11.2.3.1. Herhangi bir tonda, verilen konumda tam kadans oluşturur.
- 11.2.3.2. Tam kadansı piyanoda çalar.

11.3. YEDİLİ AKORLAR

11.3.1. Majör Yedili

- 11.3.1.1. Majör yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.3.1.2. Majör yedili akoru oluşturur.

11.3.2. Dominant Yedili

- 11.3.2.1. Dominant yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.3.2.2. Dominant yedili akoru oluşturur.

11.3.3. Minör Yedili

- 11.3.3.1. Minör yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.3.3.2. Minör yedili akoru oluşturur.

11.3.4. Minör Eksik-Beş Yedili

- 11.3.4.1. Minör eksik-beş yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.3.4.2. Minör eksik-beş yedili akoru oluşturur.

11.3.5. Eksik-Beş Yedili

- 11.3.5.1. Eksik-beş yedili akoru işitsel olarak ayırt eder.
- 11.3.5.2. Eksik-beş yedili akoru oluşturur.

11.4. İKİ DİYEZLİ/BEMOLLÜ TONLAR

11.4.1. Re Majör

11.4.1.1. Re majör dizisinin derecelerini tanır.

11.4.1.2. Re majör dizisi oluşturur.

11.4.2. Si Minör

11.4.2.1. Armonik, melodik ve doğal si minör dizisinin derecelerini tanır.

11.4.2.2. Armonik, melodik ve doğal si minör dizisi oluşturur.

11.4.3. Si Bemol Majör

11.4.3.1. Si bemol majör dizisinin derecelerini tanır.

11.4.3.2. Si bemol majör dizisi oluşturur.

11.4.4. Sol Minör

11.4.4.1. Armonik, melodik ve doğal sol minör dizisinin derecelerini tanır.

11.4.4.2. Armonik, melodik ve doğal sol minör dizisi oluşturur.

11.5. RE MAJÖR VE Sİ MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

11.5.1. Re Majör Tonunda Müziksel Okuma

11.5.1.1. Re majör dizisini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

11.5.1.2. Re majör tonundaki solfejleri okur.

11.5.2. Si Minör Tonunda Müziksel Okuma

11.5.2.1. Armonik, melodik ve doğal si minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

11.5.2.2. Si minör tonundaki solfejleri okur.

11.6. Sİ BEMOL MAJÖR VE SOL MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

11.6.1. Si Bemol Majör Tonunda Müziksel Okuma

11.6.1.1. Si bemol majör dizisini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

11.6.1.2. Si bemol majör tonundaki solfejleri okur.

11.6.2. Sol Minör Tonunda Müziksel Okuma

11.6.2.1. Armonik, melodik ve doğal sol minör dizilerin, çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

11.6.2.2. Sol minör tonundaki solfejleri okur.

11.7. RE MAJÖR VE Sİ MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

11.7.1. Re Majör Tonunda Müziksel Yazma

11.7.1.1. Re majör dizisini çıkıcı ve inici olarak yazar.

11.7.1.2. Re majör tonundaki ezgi dikteleri yazar.

11.7.2. Si Minör Tonunda Müziksel Yazma

11.7.2.1. Armonik, melodik ve doğal si minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak yazar.

11.7.2.2. Si minör tonundaki ezgi dikteleri yazar.

11.8. Sİ BEMOL MAJÖR VE SOL MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

11.8.1. Si Bemol Majör Tonunda Müziksel Yazma

11.8.1.1. Si bemol majör dizisini çıkıcı ve inici olarak yazar.

11.8.1.2. Si bemol majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

11.8.2. Sol Minör Tonunda Müziksel Yazma

11.8.2.1. Armonik, melodik ve doğal sol minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak yazar.

11.8.2.2. Sol minör tonundaki ezgi dikteleri yazar.

12. SINIF BATI MÜZİĞİ TEORİ VE UYGULAMASI DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI ÜNİTE, KONU VE KAZANIMLARI

12.1. YEDİLİ AKOR ÇEVİMLERİ

12.1.1. Temel Konumda Dominant Yedili Akorlar

- 12.1.1.1. Temel konumda dominant yedili akorunu işitsel olarak ayırt eder.
- 12.1.1.2. Temel konumda dominant yedili akorunu oluşturur.

12.1.2. Birinci Çevrim Dominant Yedili Akorlar

- 12.1.2.1. Birinci çevrim konumda dominant yedili akorunu işitsel olarak ayırt eder.
- 12.1.2.2. Birinci çevrim dominant yedili akorunu oluşturur.

12.1.3. İkinci Çevrim Dominant Yedili Akorlar

- 12.1.3.1. İkinci çevrim konumda dominant yedili akorunu işitsel olarak ayırt eder.
- 12.1.3.2. İkinci çevrim dominant yedili akorunu oluşturur.

12.1.4. Üçüncü Çevrim Dominant Yedili Akorlar

- 12.1.4.1. Üçüncü çevrim konumda dominant yedili akorunu işitsel olarak ayırt eder.
- 12.1.4.2. Üçüncü çevrim dominant yedili akorunu oluşturur.

12.2. TONALİTEYE YABANCI SESLER

12.2.1. Geçici Ses

- 12.2.1.1. Tonalitedeki geçici sesi açıklar.

12.2.2. Öncü Ses

- 12.2.2.1. Tonalitedeki öncü sesi açıklar.

12.2.3. İşleyici Ses

- 12.2.3.1. Tonalitedeki işleyici sesi açıklar.

12.2.4. Geciktirici Ses

- 12.2.4.1. Tonalitedeki geciktirici sesi açıklar.

12.3. MODÜLASYON, ALTERASYON VE TRANSPOZE

12.3.1. Modülasyon

- 12.3.1.1. Modülasyonu açıklar.

12.3.2. Alterasyon

- 12.3.2.1. Alterasyonu açıklar.

12.3.3. Transpoze

- 12.3.3.1. Transpozeyi açıklar.
- 12.3.3.2. Eser üzerinde transpozeyi uygular.

12.4. ÜÇ DİYEZLİ/ÜÇ BEMOLLÜ TONLAR

12.4.1. La Majör

- 12.4.1.1. La majör dizisinin derecelerini tanıır.
- 12.4.1.2. La majör dizisi oluşturur.

12.4.2. Fa Diyez Minör

- 12.4.2.1. Doğal, armonik ve melodik fa diyez minör dizisinin derecelerini tanıır.
- 12.4.2.2. Doğal, armonik ve melodik fa diyez minör dizisi oluşturur.

12.4.3. Mi Bemol Majör

12.4.3.1. Mi bemol majör dizisi oluşturur.

12.4.4. Do Minör

12.4.4.1. Armonik, melodik ve doğal do minör dizisinin derecelerini tanıır.

12.4.4.2. Armonik, melodik ve doğal do minör dizisi oluşturur.

12.5. LA MAJÖR VE FA DİYEZ MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

12.5.1. La Majör Tonunda Müziksel Okuma

12.5.1.1. La majör dizisini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

12.5.1.2. La majör tonundaki solfejleri okur.

12.5.2. Fa Diyez Minör Tonunda Müziksel Okuma

12.5.2.1. Armonik, melodik ve doğal fa diyez minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

12.5.2.2. Fa diyez minör tonundaki solfejleri okur.

12.6. Mİ BEMOL MAJÖR VE DO MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL OKUMA

12.6.1. Mi Bemol Majör Tonunda Müziksel Okuma

12.6.1.1. Mi bemol majör dizisini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

12.6.1.2. Mi bemol majör tonundaki solfejleri okur.

12.6.2. Do Minör Tonunda Müziksel Okuma

12.6.2.1. Armonik, melodik ve doğal do minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak seslendirir.

12.6.2.2. Do minör tonundaki solfejleri okur.

12.7. LA MAJÖR VE FA DİYEZ MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

12.7.1. La Majör Tonunda Müziksel Yazma

12.7.1.1. La majör dizisini çıkıcı ve inici olarak yazar.

12.7.1.2. La majör tonundaki ezgi dikteleri yazar.

12.7.2. Fa Diyez Minör Tonunda Müziksel Yazma

12.7.2.1. Armonik, melodik ve doğal fa diyez minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak yazar.

12.7.2.2. Fa diyez minör tonunda ezgi dikteleri yazar.

12.8. Mİ BEMOL MAJÖR VE DO MİNÖR TONUNDA MÜZİKSEL YAZMA

12.8.1. Mi Bemol Majör Tonunda Müziksel Yazma

12.8.1.1. Mi bemol majör dizisini çıkıcı ve inici olarak yazar.

12.8.1.2. Mi bemol majör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

12.8.2. Do Minör Tonunda Müziksel Yazma

12.8.2.1. Armonik, melodik ve doğal do minör dizilerini çıkıcı ve inici olarak yazar.

12.8.2.2. Do minör tonundaki ezgi diktelerini yazar.

KAYNAKÇA

Assessment Reform Group. (2002). Assessment for Learning: 10 Principles. Research-based Principles to Guide Classroom Practice.

Ciorba, C.R. ve Smith, N.Y. (2009). Measurement of Instrumental and Vocal Undergraduate Performance Juries Using a Multidimensional Assessment Rubric. *Journal of Research in Music Education*, 57(1), 5-15.

Hiebert, E. H., ve Calfee, R. C. (1989). Advancing academic literacy through teachers' assessments. *Educational Leadership*, 46 (7), 50-54

Lebler, D., Carey, G., Harrison, S.D. (editörler). (2015). *Assessment in Music Education: From Policy to Practice. Landscapes: the Arts, Aesthetics, and Education* 16. Springer International Publishing Switzerland. Sayfa 55-71.

Popham, James W. (1993). *Educational Evaluation*, 3rd ed. Allyn & Bacon: Boston.

Genel Ağ Kaynakları

<http://csulb.edu/depts/music/wordpress/dzanutto/files/2011/07/Instrumental-Assessment.pdf> (erişim tarihi: 11.02.2016)

<http://e-dergi.marmara.edu.tr/maruaebd/article/viewFile/1012000854/1012000735> (erişim tarihi: 10.02.2016)

<http://fbe.balikesir.edu.tr/dergi/20071/BAUFBE2007-1-9.pdf> (erişim tarihi: 10.02.2016)

http://www.usu.edu/music/ensembles/band/USUbands/html_pages_folder/Courseofstudy-Muscatinelowa.pdf (erişim tarihi: 10.02.2016)